

když by tu konsula jich státu nebylo. Ve smlouvě belgické je ustanovení, že konsulové mají právo uprchlé namořníky z lodi, náležející některému obou států, dáti zatknouti a dodati na loď, vyjímaje ovšem desertéry onoho kraje, v němž útěk byl spáchán. Obchodní smlouva s Egyptem obsahuje důležité ustanovení, že rakousko-uherská konsulové mají právo intervenovati při prohlídkách obydlí rakouských neb uherských státních příslušníků, jakož i rakouských neb uherských lodí, jež mají býti egyptskými úřady vykonány. Ve smlouvě se Španělskem ustanoveno, že konsul má býti zpraven o porouchání lodi, aby mohl kapitánu dostatečné pomoci k další plavbě poskytnouti. V případě ztroskotání lodi má býti vyslechnuto mínění konsulovo ohledně zachraňování lodi a zboží.

Kontrola pasů na hranicích.

I. Ve smyslu všeobecném.

Cestující, kteří z ciziny nebo z území ze svazku celního vyloučeného přicházejí a do místa ležícího v zemi dále, než se nalézá nejbližší celní úřad v tom směru položený, se ubírají, musí se i když žádných clu podrobených předmětů s sebou nevezou, bezprostředně před překročením celní čáry k nejbližšímu celnímu úřadu dostaviti, tam své listiny na cestě jim za výkaz sloužící předložiti a svá zavazadla předepsanému řízení celnímu podrobiti. Není jim dovoleno některému celnímu úřadu se vyhnouti aneb ve své cestě bez ohlášení aneb bez provedeného zákonného řízení pokračovati (§ 27 řádu cel. a mon.). Ustanovení § 27 řádu cel. a mon. o přechodu cestujících přes hranice není císařským nařízením ze dne 6. listopadu 1865 č. 96 ř. z. ohledně zrušení revisí pasů na hranici říšské zrušeno, pročež celní úřady i nyní oprávněny jsou v takových případech, kde to ku zjištění podmínek, za kterých jisté předměty (prostředky dopravní, zavazadla) clu nepodléhají, za vhodné uznají, o stavu, zaměstnání a ostatních poměrech cestujícího z pocestního listu vysvětlení si zjednati, do něho nahlédnouti a tudíž jeho předložení žádati, při čemž se samo sebou rozumí, že celním úřadům nepřísluší, aby pocestní listy visem, které by akt policejní zastupovalo, opatřovaly (vým. fin. ministerstva ze dne 26. dubna 1866 č. 16891). Vzhledem ku řízení celnímu dlužno jen ty osoby za cestující považovati, které na jiné místo se ubírají aneb z jiného místa přicházejí za okolností, za kterých dle stávajících předpisů k této změně místa pasu aneb jiného povolení představeného úřadu zapotřebí jest. Vozkové, plavci, nosiči břemen a vůbec lidé, jichž zaměstnání v dopravování zboží pozůstává, nejsou u vykonávání tohoto zaměstnání ustanovením pro cestující platným podrobeni.

II. Při podezření z podloudnictví.

Zvláštní kontrole pasu mohou býti podrobeny osoby, které pro podloudnictví trestány byly aneb z něho podezřelé jsou a v okrese pohraničním celního obvodu rakouského aneb v místě ne více než německou míli v rovném směru vzdáleném rakouského území z celního svazku vyjmutého, aneb v cizím za rakouskou celní čarou položeném pohraničním okrese aneb pohraničním místě se zdržují, nechť jsou osobami domácími nebo cizinci. Tato zvláštní kontrola pasu záleží v tom, že ti, kteří jí podrobeni jsou, i v oněch případech, ve kterých dle předpisů policejních pasu zapotřebí není, se pasem opatřiti musí, který jim politickým okresním úřadem, aneb kde pohraničné policejní komisařství se nalézá, tímto pouze pro jednu cestu a jen tenkrát vydán býti může, pakli jistý dovolený účel zamyšlené

změny místa dokázati mohou. Toto nařízení nevztahuje se však na případy, když někdo má pozemky, ku kterým se jen překročením celní čáry dostati může a jen za účelem zdělání jich aneb dopravy jich plodin po obyčejných, přímých cestách a za obvyklé denní doby přes celní čáru na tyto pozemky z celního obvodu aneb do něho se ubírá a v něm se zdržuje (nejvyšší rozh. ze dne 6. září 1853; min. nař. ze dne 12. září 1853 č. 179 ř. z.).

III. Vojenské osoby a vojenští úředníci každé třídy, kteří z území, ze svazku celního vyjmutého, aneb z ciziny přicházejí, nechť cestují za služebními nebo soukromými záležitostmi, jsou jako každý jiný cestující povinni bezprostředně před překročením celní čáry k nejbližšímu celnímu úřadu se dostaviti, své listiny cestovní tam předložiti a svá zavazadla předepsanému celnímu řízení podrobiti. Pakli však kurýrovi nebo jiné ve službě cestující vojenské osobě dle výkazu pochodu neb rozkazu co možná největší rychlost na cestě za povinnost uložena jest a nejbližší pohraniční úřad celní ani bezprostředně u celní čáry, ani na silnici se nenalézá, jest týž sice sprostěn povinnosti ku pohraničnímu úřadu se dostaviti, jest však povinen, veze-li s sebou věci celně podrobené tyto buď v cizině zanechatí aneb opovědnímu stanovišti na celní čáře se nalézajícímu k zapečetění a dalšímu dopravení na pohraniční celní úřad odevzdati (§ 1 oběž. nař. min. války ze dne 18. srpna 1849 č. 929 č. 368 ř. z., vydaného na základě nejv. rozh. ze dne 14. srpna 1849).

IV. Známým a jistým osobám může se, pakli maličkosti s sebou mají a tyto na opovědním stanovišti dokonale vysvětlí, přechod a doprava až ku celnímu úřadu bez průvodu povoliti. Též cestující, kteří pasem dle předpisu opatřeni jsou, z pravidla se nedoprovázejí. Pakli však se na opovědním stanovišti průvod za nutný uzná, má tento vždy bez průtahu předsevzat býti (§ 30 cel. a. mon. ř.).

V. Od kontroly osvobozena jsou panující knížata a jich bezprostřední družina, dále vojenské sbory armádní na pochodu se nalézající ve příčině válečných potřeb a zavazadel, která bezprostředně s sebou vezou; nejsou též podrobeny žádnému z výkonů úředních, které opovědním stanovištím jakož i pohraničním celním úřadům vůbec pro vstup do celní čáry přikázány jsou.

Kontrola státního dluhu.

§ 22 základního státního zákona ze dne 21. prosince 1867 č. 171 ř. z. ustanovuje, že kontrola státního dluhu zastupitelstvími vykonávána a zvláštním zákonem stanovena býti má. Toto ustanovení bylo svého času do zákona o zastupitelství říšském proto vzato, jelikož s ohledem na poměr k Uhrám otázka kontroly státního dluhu se týkající a celá správa jeho předmět dohodnutí obou polovic říše tvořiti měla a proto tehdy, kdy se žádné dohodnutí ještě nestalo, do zmíněného státního základního zákona žádné konečné ustanovení o kontrole státního dluhu přijato býti nemohlo; následkem toho byl též do zmíněného zákona výraz »kontrolu zastupitelstvími vykonávati« přijat, jelikož se k tomu hledělo, aby se zastupitelstvími obou polovic říše kompetence ohledně vykonávání této kontroly propůjčila.

Při projednávání otázky, komu správa státního dluhu přísluší, objevil se ihned rozdíl mezi nezaloženým a založeným dluhem. Ohledně dluhu nezaloženého nemohlo býti pochybnosti o tom, že celá správa jest záležitostí říšského finančního ministerstva, jelikož zákon o přispívání Uher